

Tillsynsenhetens tillsynsplan

2026

1. Sammanfattning

Denna tillsynsplan anger inriktningen för Advokatsamfundets tillsynsenhets verksamhet under 2026. Tillsynen utgör en central del av samfundets uppdrag att värna advokatkårens oberoende, höga yrkesetiska standard och allmänhetens förtroende för advokatverksamheten.

Tillsynsenhetens arbete kommer, i likhet med tidigare år, att bestå av händelsestyrd och riskbaserad tillsyn samt den särskilt reglerade tillsyn som följer av penningtvättslagen¹. Under året riktas ett särskilt fokus mot att advokater och advokatbyråer fullgör sina skyldigheter enligt penningtvättsregelverket.

Tillsynsenheten avser att arbeta mer aktivt med information, utbildning och medvetandehöjande insatser riktade till advokater och biträdande jurister. Mot bakgrund av att enhetens arbete i högre grad än tidigare koncentreras till proaktiv tillsyn inom penningtvättsområdet kommer antalet övriga särskilda granskningsområden att begränsas och i huvudsak bestå av uppföljande granskningar kopplade till tidigare års fokusområden.

Sverige är planerat att genomgå en utvärdering av Financial Action Task Force (FATF) under 2027, vilket innebär att en del av enhetens arbete kommer att ägnas åt Advokatsamfundets förberedelser inför denna. Därutöver kommer arbete att läggas på analys och informationsinsatser med anledning av kommande förändringar till följd av EU:s nya penningtvättspaket.

Tillsynsplanen utgör ett vägledande dokument för tillsynsverksamheten och kan vid behov komma att justeras med hänsyn till förändrade förutsättningar, nya riskbilder eller regulatoriska krav.

2. Inledning

Tillsynsenheten inrättades vid årsskiftet 2023/24 och har sedan dess bedrivit ett kontinuerligt utvecklingsarbete i syfte att effektivisera tillsynen och i ökad utsträckning anpassa insatserna efter identifierade risker. Enheten upprättar årligen en tillsynsplan,

¹ Lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

som beslutas av Advokatsamfundets styrelse. Denna tillsynsplan avser verksamhetsåret 2026.

3. Händelsestyrd tillsyn

Tillsynsenheten tar upp ärenden på eget initiativ, s.k. initiativärenden. Denna del av tillsynen är *reaktiv* och kan aktualiseras genom:

- Omständigheter som kommer samfundet till känna genom extern information såsom media eller från externa parter såsom myndigheter och domstolar.
- Uppgifter som följer av uppgifts- eller rapporteringsskyldighet till samfundet.²
- Omständigheter som framkommer inom ramen för Advokatsamfundets tillsyn och övriga verksamhet.

Om tillsynen visar att det föreligger en potentiell överträdelse, lämnar tillsynsenheten förslag till styrelsen – på generalsekreterarens initiativ – att ärendet ska hänskjutas till disciplinnämndens prövning.

Antalet inledda initiativärenden inom den händelsestyrda tillsynen för 2025 uppgick till 151 ärenden och förväntas uppgå till en liknande siffra år 2026.

Nedan följer redovisning av ärendetyper kopplade till den händelsestyrda tillsynen.

3.1. Extern information

Tillsynsenheten kan initiera ärenden baserat på uppgifter från olika externa källor. Exempel på sådana källor är medieuppgifter, information om advokater misstänkta för brott samt uppgifter som Advokatsamfundet erhåller genom dialog med myndigheter och domstolar.

Under 2025 inleddes totalt 61 antal tillsynsärenden i denna kategori och siffran förväntas vara ungefär densamma för 2026.

² Här åsyftas advokaternas uppgiftsskyldighet att avge revisorsrapport samt domstolarnas skyldighet att rapportera vissa kostnadsräkningsärenden samt om fällande domar avseende advokater.

3.2. Kostnadsräkningsärenden

Domstolar och myndigheter som beslutar om ersättning från allmänna medel till exempelvis offentliga försvarare, målsägandebiträden eller särskilda företrädare för barn är skyldiga att rapportera till Advokatsamfundet när den yrkade ersättningen för en advokat sätts ned avsevärt. Under 2025 inkom totalt 306 rapporteringar rörande nedsättningar av ersättningsanspråk.

Tillsynsenheten har under 2025 i syfte att förbättra rapporteringen tillställt samtliga domstolar och myndigheter som omfattas av rapporteringsskyldigheten ett informationsbrev rörande densamma. Som förväntat ledde detta till en ökning med cirka 26 procent av antalet rapporteringar jämfört med föregående år. Under 2025 inleddes totalt 30 antal tillsynsärenden i denna kategori och siffran förväntas bli något högre under 2026 eftersom domstolarna synes rapportera i högre uträkning än tidigare.

3.3. Restförda skatteskulder

Advokatsamfundet underrättas löpande om advokatbyråers skuldsättning hos Kronofogdemyndigheten. Om upprepade tillskrivningar inte resulterar i att skulden regleras eller om advokaten inte lämnar något svar, inleds ett ärende.

Under 2025 inleddes tre ärenden inom denna kategori. Antalet ärenden förväntas ligga på en liknande nivå under 2026.

3.4. Revisorsärenden

Advokater som bedriver egen verksamhet är skyldiga att årligen ge in en revisorsrapport om att bokföringen skett enligt lag och samfundets bokföringsreglemente, samt att bestämmelserna i reglementet i övrigt iakttagits. Tillsynsenheten granskar de revisorsrapporter som innehåller anmärkningar, till exempel beträffande underlåtenhet att redovisa och betala skatter och avgifter, och kan inleda tillsynsärenden baserade på denna information. Tillsynsenheten bedömer om ärendet ska hänskjutas till Advokatsamfundets styrelse, som kan ta upp ett disciplinärende. Underlåtenhet att ge in revisorsrapport medför i regel att disciplinära påföljder.

Under 2025 inleddes 60 ärenden i denna kategori vilket är en ökning med cirka 70 procent jämfört med året innan. Ökningen torde bero på att de nya kraven på redovisning av alla bolag inom advokatstrukturen ännu inte fått fullt genomslag.³ Antalet ärenden förväntas ligga på en liknande eller något högre nivå under 2026.

4. Tillsyn enligt penningtvättslagen

Advokatsamfundet har ett särskilt reglerat ansvar att se till att advokater och advokatbyråer fullgör sitt ansvar enligt penningtvättslagen och det är tillsynsenheten som ansvarar för genomförandet av tillsynen. Under året kommer ett fokus riktas mot just penningtvättstillsynen, EU:s nya AML-paket samt förberedelser inför FATF:s kommande utvärdering av Sveriges efterföljande av internationella standarder beträffande bekämpning av penningtvätt och terroristfinansiering.

4.1. Efterarbete informationsinhämtning

Advokatsamfundets tillsynsenhet genomförde under slutet av hösten 2025 en obligatorisk informationsinhämtning från samtliga svenska advokatbyråer rörande bland annat användningen av klientmedelskonton. Syftet med informationsinhämtningen har varit att kartlägga användningen av klientmedelskonton och att skapa ett underlag för en riskbaserad tillsyn enligt penningtvättsregelverket. Tillsynsenheten har löpande bearbetat informationen som inkommit och använt den som underlag för urval av advokatbyråer till 2025 och 2026 års granskningar. Resultaten av informationsinhämtningen kommer att sammanställas i en rapport och sedan användas som inriktning för framtida granskningar av efterlevnaden av penningtvättslagen.

I samband med att resultaten sammanställs kommer enheten även att se över om det anses behövt uppdatera samtliga rutindokument för urval, informationsinhämtning, platsbesök och uppföljning.

4.2. Granskningar av advokatbyråer

Utifrån den information som erhöles genom den obligatoriska uppgiftsinhämtningen har ett riskbaserat urval genomförts av ett antal advokatbyråer som kommer att

³ Läs mer om de uppdaterade kraven [här](#).

granskas särskilt. Granskningarna kommer genomföras skriftligt och i vissa fall att kompletteras med platsundersökningar. Resultatet av granskningarna kommer att publiceras i en rapport på tillsynsenhetens hemsida under året.

4.3. Kommunikation och utbildning

Enhetens tidigare granskningar har visat att merparten av de advokatbyråer som varit föremål för granskning har en robust grund för att hantera risker för penningtvätt och finansiering av terrorism i sin verksamhet. Enheten kan emellertid konstatera en viss ökning under 2025 beträffande antalet advokater misstänkta för brott med koppling till olika former av penningtvätt. Mot bakgrund av detta och med beaktande av samhällsutvecklingen i stort, ser enheten ett behov av att under året arbeta än mer aktivt med att informera, utbilda och öka medvetenheten kring penningtvättsregelverket bland advokater och biträdande jurister.

Som ett led i att stärka informationsspridningen avser tillsynsenheten att regelbundet bidra med artiklar i Advokatsamfundets nyhetsbrev rörande penningtvättsfrågor.

Enheten planerar även att lansera ett särskilt informationsbrev med fokus på penningtvätt, i syfte att ge ledamöterna en samlad och lättillgänglig uppdatering om aktuellt arbete, ny praxis och annan relevant utveckling på området.

Medarbetare från enheten deltog under 2025 i ett antal utbildningsinsatser rörande penningtvättsregelverket som anordnades av Advokatsamfundet. Under 2026 har enheten för avsikt att lansera en ny utbildning på området med ambitionen att nå en ännu bredare krets en tidigare.

Enheten avser vidare att bidra aktivt till arbetet inom Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism, bland annat genom medverkan i arbetet med att slutföra den nationella riskbedömningen där advokatsektorn ingår. Enheten kommer även att delta aktivt i samtliga arbetsgrupper inom samordningsfunktionen.

För att öka informationsutbytet inom penningtvättsområdet med de nordiska samfunden kommer enheten att bjuda in de nordiska samfunden till ett seminarium i Stockholm under slutet av året.

4.4. En riskbedömning för advokatverksamhet

Enheten kommer under 2026 ta fram en egen riskbedömning för penningtvätt inom advokatsektorn. Riskbedömningen är tänkt att fungera som ett komplement till den nationella riskbedömningen som tas fram av Samordningsfunktionen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. I riskbedömningen har enheten för avsikt att redogöra för olika tillvägagångssätt genom vilka advokater kan utnyttjas för penningtvätt samt beskriva hur advokatbyråer kan arbeta för att förebygga penningtvätt och för att åtgärda identifierade sårbarheter. I riskbedömningen kommer även relevant praxis på området att belysas. Riskbedömningen kommer att publiceras på enhetens hemsida och även uppmärksammas i Advokatsamfundets övriga kommunikationskanaler. Riskbedömningen planeras vara färdigställd och publicerad senast under slutet av 2026.

4.5. Förberedande arbete inför FATF-granskning

Sverige planeras genomgå utvärdering av Financial Action Task Force (FATF) under 2027. Onsite-besöket, där representanter från FATF genomför intervjuer med tillsynsorgan och enskilda privata aktörer för att kontrollera regelefterlevnaden, förväntas äga rum någon gång under november månad samma år. Inför granskningen kommer enheten att genomföra förberedelsearbete bestående i bland annat sammanställande av data kopplad till penningtvättstillsynen, utföra gapanalyser samt sammanfatta de åtgärder som vidtagits som svar på synpunkter från föregående FATF-utvärdering. Arbetet kommer att pågå under hela 2026 och fortsätta under 2027.

4.6. Fortsatt analys av det nya EU-paketet

EU antog 2024 ett omfattande lagstiftningspaket på penningtvättsområdet (AML-paketet), som bland annat inkluderar en ny förordning om bekämpning av penningtvätt (AMLR 2024/1624) och ett sjätte penningtvättsdirektiv (AMLD6). AMLR är direkt tillämpligt i medlemsländerna från den 10 juli 2027, från vilket datum nya klientkännedomsregler och andra skyldigheter således ska tillämpas av svenska aktörer. AMLD6 ska vara införlivat i nationell rätt senast den 10 juli 2027. I och med EU-paketet inrättades också en ny europeisk tillsynsmyndighet för bekämpning av penningtvätt (Anti-Money Laundering Authority, AMLA), som påbörjade sin verksamhet den 1 juli 2025.

De nya kraven införs gradvis fram till 2027 och förväntas innebära stora förändringar för hur AML-arbete ska bedrivas bland annat vid svenska advokatbyråer samt hur samfundets tillsyn ska bedrivas. Tillsynsenheten kommer löpande att analysera och informera samfundets ledamöter om kraven samt vilka konsekvenser de får för såväl advokatbyråerna som för tillsynsarbetet i stort.

4.7. Förstudie gällande datainsamling för tillsynsprofiler

En central del av det nya regelverket är att införa en harmoniserad metod för riskbaserad tillsyn av samtliga verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättsreglerna. Särskilt viktigt för tillsynen över advokater är AMLD6 artikel 40(2), som kräver att tillsynsorgan gör en systematisk bedömning och klassificering av varje verksamhets inneboende risk och återstående risk för penningtvätt/terrorfinansiering. Syftet är att tillsynen tydligare ska kunna anpassas i frekvens och intensitet efter risknivån hos varje aktör. För att uppnå detta ska ett enhetligt, datadrivet system införas för riskprofilering av samtliga tillsynsobjekt.

För att möta de nya kraven kommer Advokatsamfundet behöva ett nytt IT-system alternativt anpassa befintliga system. Systemet ska kunna hantera insamling av data elektroniskt, beräkna riskpoäng, generera rapporter och skydda känsliga uppgifter. Under året kommer därför en förstudie att genomföras för att analysera vilka verksamhetsanpassningar som krävs för att kunna implementera ett ändamålsenligt system i samband med att data ska samlas in.

4.8. Inledande arbete med uppdaterad vägledning

En utförlig [vägledning för advokater och advokatbyråer om lagstiftningen om åtgärder mot penningtvätt och terroristfinansiering från ett advokatperspektiv](#) antogs av Advokatsamfundets styrelse den 3 oktober 2019.

Arbete med att uppdatera vägledningen med anledning av det nya AML-paketet kommer att påbörjas under 2026 och fortsätta under 2027 i takt med att de nya reglerna träder ikraft och mer information kring tolkning av de nya bestämmelserna delges. I arbetet med att uppdatera vägledningen kommer deltagande advokater från Advokatsamfundets samverkansgrupp rörande penningtvättsfrågor att bistå medarbetarna vid enheten.

4.9. Uppdragsavtal

Tillsynsenheten har, efter dialog med försäkringsbolag och försäkringsförmedlare, erfarit att det bland landets advokatbyråer finns behov av ytterligare informationsinsatser avseende uppdragsavtal och allmänna villkor. Otydligheter kring bland annat uppdragets omfattning, ansvarsbegränsningar och klientens informationsskyldighet riskerar att exponera advokatbyråer för ansvarsrisker och är enligt enhetens bedömning inte heller till gagn för klienterna.

Tillsynsenheten bedömer vidare att vägledning och mallar för uppdragsavtal kan utgöra ett ändamålsenligt verktyg för advokatbyråerna, inte minst för att på ett tydligt sätt klargöra för klienterna vilka krav penningtvättsregelverket ställer på informationsinhämtning och medverkan från klientens sida. Mot denna bakgrund har tillsynsenheten, i samarbete med aktörer inom försäkringsbranschen och på advokatbyråer, inlett en förstudie kring framtagandet av vägledning och mallar för uppdragsavtal som ska kunna användas av samfundets ledamöter.

5. Riskbaserad tillsyn

Tillsynsenhetens förebyggande arbete har under föregående år till stor del inriktats mot årligen utvalda fokusområden, såsom advokatkontor och advokaters principalansvar. Mot bakgrund av det särskilda fokus som under 2026 riktas mot penningtvättstillsynen och förberedelserna inför Sveriges kommande FATF-granskning har enheten bedömt att den övriga riskbaserade tillsynen under året bör begränsas något.

Tillsynen kommer i stället huvudsakligen att inriktas på uppföljning av vissa av tidigare års granskningsområden. Det uppföljande arbetet planeras bestå av granskningar av enskilda advokater respektive advokatbyråer samt en utvärdering av behovet av eventuella ytterligare förebyggande insatser inom dessa områden.

5.1. Advokaters principalansvar

Tillsynsenheten kommer, i samverkan med Advokatsamfundets utbildningsavdelning, att se över möjligheterna att introducera en ny etikkurs med inriktning mot nyanställda biträdande jurister. Ett sådant behov efterfrågades av såväl advokater som biträdande jurister i samband med den principalgranskning som genomfördes under 2025.

Därutöver kommer enheten att under året anordna en utbildningsinsats med fokus på principalansvaret. Utbildningen syftar till att tydliggöra gällande regelverk, förväntningar och god praxis samt att bidra till ökad medvetenhet om principalens ansvar i det dagliga arbetet på advokatbyråer.

De disciplinärenden som inleddes under 2025 kommer att följas upp, och enheten har vidare för avsikt att genomföra en ny granskning av principalansvaret inom ett till två år.

5.2. Styrelseuppdrag

Tillsynsenheten har under 2025 arbetat med att ta fram en vägledning för advokater som åtar sig uppdrag som styrelseledamöter. Arbetet kommer att avslutas under våren 2026 och vägledningen kommer sedan att presenteras för Advokatsamfundets styrelse.

6. Uppföljning och utvärdering

Tillsynsenheten följer regelbundet upp och utvärderar sitt arbete med förebyggande åtgärder för att säkerställa effektivitet och kvalitet. Efter varje avslutat år upprättar enheten en rapport som sammanfattar utvärderingen och redovisar resultaten av det genomförda arbetet. Den årliga tillsynsplanen utgör grunden för denna årsrapport och fungerar som en vägledning för att utvärdera uppnådda mål och identifiera utvecklingsområden inför kommande år.

7. Övrig verksamhet

Under 2026 kommer tillsynsenhetens medarbetare att fortsätta hålla externa föreläsningar om enhetens verksamhet och även bidra med föreläsningar inom Advokatakademiens regi. De dialoger som etablerades med domstolar och myndigheter under 2024 och 2025 kommer att upprätthållas och ambitionen är att under 2026 utöka samarbetet med externa aktörer ytterligare. Därtill kommer enhetens medarbetare att aktivt delta i Advokatsamfundets olika arbetsgrupper för att bidra till utvecklingen av samfundets verksamhet och stödja tillsynens övergripande mål.